

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: A. H., nar. ..., Ev. č. ..., st. přísl. Ukrajina, t.č. v ZZC Balková, 331 65 Balková,
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Kovářská 4, Praha, proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, v řízení
 o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2017, č. j. OAM-58/LE-LE05-LE05-
 PS-2017,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 10. 4. 2017 domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 18. 7. 2017.

Žalobce se domníval, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), § 68 odst. 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 Směrnice č. 2003/9/ES (dále jen „*přijímací směrnice*“), čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „*Úmluva*“).

Žalobce uvedl, že mu byla stanovena povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „*zařízení*“) dle aplikovaného ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu: „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“

Důvodová zpráva k § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu uvádí, že „*Odstavec 1 dále stanoví důvody pro zajištění. Důvody zajištění jsou navrženy v souladu s přijímací směrní. (...) Písmeno e) je rovněž transpozicí přijímací směrnice a odráží i úpravu v zákoně o pobytu cizinců a také judikaturu, zejména Soudního dvora Evropské unie ze dne 30. 5. 2013 Arslan (C-534/11).*“

Ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je transpozicí ustanovení čl. 8 odst. 3 písm. d) přijímací směrnice: „*Žadatel může být zajištěn pouze v těchto případech: je-li zajištěn v rámci řízení o navrácení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení.*“

Žalobce dále poukázal na rozhodnutí Evropského soudního dvora, ze kterého zmíněné zákonné ustanovení rovněž vychází, C-534/11, Arslan, v bodu 63 uvádí: „*Ze všech předchozích úvah vyplývá, že na druhou otázku je třeba odpovědět tak, že směrnice 2003/9 a 2005/85 nebrání tomu, aby byl státní příslušník třetí země, který po svém zajištění na základě článku 15 směrnice 2008/115 podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2005/85, ponechán v zajištění na základě ustanovení vnitrostátního práva, jestliže se po individuálním posouzení všech relevantních okolností ukáže, že tato žádost byla podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení a že je pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení.*“

Žalobce také namítal nedostatek důvodů pro zajištění. Žalobce uvedl, že důvod pro zajištění, jak je formulován v zákonném ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu podle názoru žalobce není účelem zajištění *per se* a představuje jenom nezbytnou podmínku, za naplnění které k zajištění dojít může. To ovšem nezabavuje správní orgán povinnosti zdůvodnit konkrétně a nezaměnitelně, co je účelem zajištění, aby bylo také možné zkoumat, zda důvod pro zajištění cizince trvá po celou dobu zajištění.

Hypotéza právní normy § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je podle názoru žalobce jiná, než jsou hypotézy ostatních důvodů pro zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu, které ve svém textu obsahují také účel zajištění (který se může za jistých okolností v průběhu zajištění naplnit nebo odpadnout, následkem čeho musí dojít k ukončení zajištění). Důvod pro zajištění podle písm. e) cit. zákona je však jedinečnou událostí, která již nastala v minulém čase a v průběhu zajištění proto ani nemůže dojít k jejímu odpadnutí či naplnění. S přihlédnutím na daný fakt je podle názoru žalobce potřeba účel zajištění v případě postupu dle § 46a odst. 1 písm. e) formulovat samostatně, v odůvodnění rozhodnutí o „povinnosti setrvat v zařízení“.

Výrazem této nezbytnosti existence účelu zajištění je také povinnost správního orgánu v průběhu zajištění zkoumat, zda důvody (a v nich obsažený účel) zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany trvají v průběhu celého trvání zajištění (§ 46a odst. 9 zákona o azylu). V případě zajištění podle písm. e) cit. zákona by v případě, že nedojde rovněž k formulaci konkrétních důvodů pro zajištění, byla žalobci fakticky odňata možnost domáhat se uvedeného posouzení, neboť důvod zajištění, jenž je jednorázovou minulou událostí v čase, celkem zjevně nikdy nemůže odpadnout a v každém případě bude proto trvat po celou dobu zajištění.

Při zkoumání toho, co může být účelem zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, je podle názoru žalobce potřeba vycházet zejména ze znění přijímací směrnice, která byla do právního řádu transponována právě sporným ustanovením zákona o azylu.

Uvedená směrnice ve svém čl. 8 odst. 3 písm. d) uvádí, že k zajištění žalobce v případě podání tzv. účelové žádosti o azyl může dojít toliko „*za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění*.“ Stejný účel vyplývá také z rozhodnutí Arslan, které zákonodárce dle důvodové zprávy v textu zákona zohlednil. Zde se uvádí, že zajištění je možné uložit po podání žádosti o mezinárodní ochranu během zajištění za účelem navrácení, pokud je „*pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení*.“

Žalobou napadené rozhodnutí podle názoru žalobce uvedenou podmínku dalšího trvání zajištění nesplňuje, neboť správní orgán vůbec nezdůvodnil alespoň potenciální

možnost realizace navrácení žalobce během zmíněné doby zajištění. V případě cizinců, kteří v České republice požádají o mezinárodní ochranu prvníkrát, platí, že není důvodné předpokládat, že k pravomocnému skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany dojde v maximální lhůtě 120 dnů zajištění, tím více v lhůtě 110 dnů, na kterou správní orgán zajistil žalobce. Vyplývá to také z úvahy správního orgánu v napadeném rozhodnutí o době zajištění cizince, kdy sice v dané lhůtě předjímá skončení řízení před správním orgánem, nicméně též sám uvádí možnost obrany cizince proti rozhodnutí opravným prostředkem. Vzhledem k existenci odkladného účinku opravných prostředků ve velké většině případů je tak patrné, že k pravomocnému skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany, a následkem toho i k zániku postavení cizince coby žadatele o mezinárodní ochranu, ve velké většině případů ve lhůtě 120 dnů nedorazí. Z rozhodnutí proto nepochybně plyne, že k realizaci navrácení ve stanovené době zajištění nedorazí. S přihlédnutím na uvedené je žalobce názoru, že v napadeném rozhodnutí schází dostatečná formulace důvodů zajištění, když správní orgán přistoupil k zajištění toliko na základě naplnění hypotézy ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu bez uvedení, za jakým konkrétním účelem považuje setrvání žalobce v zajištění za nezbytné.

Účelem zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může být toliko důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění prostřednictvím navazujícího zajištění za účelem správního vyhoštění, a to po pravomocném skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany. Takto stanovený účel by splňoval podmínku účelnosti zajištění a rovněž by dle předchozí argumentace šlo o účel, kterého trvání by během celé doby trvání zajištění mělo smysl zkoumat a který by teoreticky mohl v průběhu zajištění také odpadnout.

Proto je povinností správního orgánu v rozhodnutí o povinnosti cizince setrvat v zajištění uvést konkrétní důvody, z kterých vyplývá, že takto stanovený účel zajištění alespoň s jistou pravděpodobností bude naplněn v stanovené lhůtě zajištění. Z argumentace správního orgánu v části o uložení doby zajištění ale vyplývá opak, totiž že samotný správní orgán nepředpokládá pravomocné skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to vzhledem k možnosti podat proti rozhodnutí správního orgánu žalobu, ani v stanovené lhůtě 110 dnů zajištění, ani v maximální lhůtě 120 dnů.

Ponechání žalobce v zajištění jenom z důvodu, že za jistých okolností může dojít k pravomocnému skončení řízení, pokud žalobce nepodá proti rozhodnutí správního orgánu opravný prostředek, podle názoru žalobce rovněž neobstojí, stejně tak, jako uvedený postup neodůvodňuje právo žadatele o mezinárodní ochranu vzít svou žádost o mezinárodní ochranu zpět (kterým žadatel disponuje po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany). Řízení ve věci mezinárodní ochrany je potřeba vnímat jako celek, včetně práva na opravný prostředek, jak vyplývá z článku 26 procedurální směrnice (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013), neboť až pravomocným skončením tohoto řízení dochází k změně statusu cizince ze žadatele o mezinárodní ochranu, kterého není možné vyhostit.

Žalobce byl proto názoru, že v napadeném rozhodnutí schází dostatečně jasná formulace důvodů, z kterých došlo k zajištění žalobce a ve vztahu ke kterým by se proto mohl domáhat prozkoumání jejich trvání v průběhu zajištění. Rozhodnutí proto působí arbitrárně, jako mechanická aplikace ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, aniž by vzhledem na konkrétní skutkové a právní okolnosti situace žalobce správní orgán uvedl odůvodnění pro svůj postup a rozhodnutí. Dle názoru žalobce by tedy s ohledem na výše uvedené mělo být napadené rozhodnutí pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost zrušeno. S ohledem na uvedené skutečnosti žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitkám žaloby vztahujícím se k nezákonnosti jeho rozhodnutí, nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu, žalovaný uvádí, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Jmenovaný byl dle informací poskytnutých Policií ČR na základě spolupráce mezi orgány (ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o azylu), dne 29. 3. 2017 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že dne 27. 3. 2017 jmenovaný při pobytové kontrole v Praze 1 předložil policejní hlídce k prokázání své totožnosti bulharský identifikační doklad a řidičský průkaz na totožnost I. D. T., nar. ..., st. přísl. Bulharsko. Jelikož vzniklo podezření, že se jedná o padělaný či pozměněný doklad, byl jmenovaný zadržen a eskortován na OPKPE Praha. Lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že k tvrzené identitě není žádný záznam v dostupných evidencích. Předložené bulharské doklady byly podrobeny odbornému zkoumání pravosti a bylo zjištěno, že se jedná o celkové padělky. Následně jmenovaný přiznal svou výše uvedenou skutečnou totožnost a státní příslušnost, nepředložil však žádný doklad opravňující jej k pobytu na území ČR. Lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že v ČR pobýval do r. 2006 na základě dlouhodobého povolení k pobytu, později však již žádným pobytovým oprávněním nedisponoval. Se souhlasem příslušného státního zástupce bylo proti jmenovanému zahájeno trestní řízení pro podezření ze spáchání přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Bylo tedy zjištěno, že jmenovaný pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu a prokazoval se padělaným dokladem totožnosti. Z tohoto důvodu mu bylo ve správním řízení o vyhoštění dne 28. 3. 2017 uloženo vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 2 roky a byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho

jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení dne 28. 3. 2017 jmenovaný sdělil, že do ČR přicestoval v listopadu 2016 z Polska na základě polského víza s platností do listopadu 2016. Vypověděl, že do ČR přijel za prací, po ztrátě svého cestovního dokladu v listopadu 2016, kterou nikde nehlásil, si za úplatu obstaral padělané bulharské doklady. Dodal, že tak učinil, protože jako občan Ukrajiny by potřeboval k pobytu v schengenském prostoru platné vízum a protože zde chtěl pracovat. Dále sdělil, že v ČR brigádně pracuje, a to bez pracovního povolení. Na Ukrajině, ve Lvově, podle jeho slov žijí jeho rodiče a sestra, v ČR nemá žádné příbuzné ani blízké osoby. Prohlásil, že jeho vycestování z ČR na Ukrajinu nebrání žádná překážka, pouze chtěl finančně pomoci své nemocné sestře. Dne 30. 3. 2017 podal jmenovaný žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o azyl z vojenských a politických důvodů. Pokračoval, že politickými důvody má na mysli válku na Ukrajině a to, že by jako muž podléhající vojenské povinnosti musel jít bojovat. Sdělil, že obdržel předvolání do služby a jako pacifista je proti válce. Dodal, že je také politicky proti rozpoutání války ze strany své země a je pro mír mezi národy.

Správní orgán po posouzení skutečností týkajících se žalobce a jeho dosavadního pobytu na území České republiky a schengenského prostoru, dospěl k závěru, že v jeho případě se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv jmenovaný mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Správní orgán připomněl, že žalobce pobýval na území ČR na základě zjištěných skutečností, lustrací v příslušných evidencích, do r. 2006 na základě dlouhodobého povolení k pobytu, později však již žádným pobytovým oprávněním nedisponoval. Dle jeho vlastních slov do ČR přicestoval v listopadu 2016 z Polska na základě polského víza s platností do listopadu 2016. O udělení mezinárodní ochrany požádal jmenovaný teprve až po svém zadržení policií, zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Učinil tak teprve po více než půl roce pobytu na území EU, přičemž již předtím pobýval v Polsku, kde však o mezinárodní ochranu též nepožádal. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra ČR a podat žádost o mezinárodní ochranu. Stejně tak mohl požádat o mezinárodní ochranu v Polsku. Možnost podat žádost o mezinárodní ochranu tedy nesporně měl. Žádost však podal teprve tehdy, když mu správním rozhodnutím bylo uloženo vyhoštění a výkon tohoto vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií ČR reálným. V průběhu správních řízení o vyhoštění a o zajištění dle zákona o pobytu cizinců, vedených OPKPE Praha, se vyjadřoval v tom smyslu, že jeho vycestování z ČR nic nebrání, kromě snahy pracovat a finančně podporovat svou nemocnou sestru, a žádnou hrozbu vůči své osobě v případě návratu na Ukrajinu neuváděl. Ve své žádosti o mezinárodní ochranu, podané o pouhé 2 dny později, však již tvrdí, že se obává návratu na Ukrajinu z důvodu války a hrozícího povolání do armády. Je přitom evidentní, že jde o situaci trvající na Ukrajině již 3 roky a sám jmenovaný v azylovém řízení uvedl, že z těchto důvodů Ukrajinu opustil již v létě 2016. Z jeho jednání je tedy patrné, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění. Z výše

uvedených důvodů proto správní orgán rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Z jednání žalobce žalovaný vyvozoval účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný měl za to, že přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Jednání žalobce, jak plyne z jeho popsané pobytové historie, nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci její žádosti o mezinárodní ochranu.

Žalovaný setrval na svém stanovisku, že v případě žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany zajištěné dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jsou naplněny kumulativně tři podmínky a to: 1) Žádost o mezinárodní ochranu musí být podána v ZZC, což se nepochybně stalo. 2) Dále musí existovat oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo jej pozdržet. V případě žalobce je nesporné, že mu bylo uloženo rozhodnutí o správním vyhoštění. Rozhodnutí o svém vyhoštění nerespektoval a svou žádost o mezinárodní ochranu podal právě v okamžiku, kdy mu již reálně hrozilo, že bude vyhoštění realizováno. Zákon nepožaduje, aby byla najisto dána účelovost podané žádosti, ale předpokládá pouze existenci oprávněných důvodů vedoucích k domněnce o účelovosti takové žádosti, což dle žalovaného je v případě žalobce dáno. 3) Poslední podmínkou pro možnost aplikace tohoto ustanovení o zajištění žadatele je skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve. Žalovaný má za to, že všechny tři podmínky v případě žalobce jsou naplněny a nesporné je toto podrobně odůvodněno v napadeném rozhodnutí.

K námitce týkající stanovené doby zajištění na 110 dní, žalovaný uvedl, že má za to, že v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí jako celku jsou uvedeny zcela konkrétní a specifické okolnosti případu žalobce, jak vyplynuly z celkového zjištěného stavu věci, které svědčí pro závěr žalovaného, že zajištění po dobu 110 dní je zcela přiměřené. Těmito okolnostmi jsou předpokládaná délka řízení o mezinárodní ochraně a případného soudního přezkumu, neochota vycestovat z území ČR, řízení o správním vyhoštění, neexistence významných vazeb na území ČR a soustavně páchaná trestná činnost na našem území. Výčet těchto okolností považuje správní orgán za zcela dostačující a plně vystihující důvody přijatého řešení. Žalovaný trval na tom, že jeho závěr stran délky zajištění cizince v ZZC neodporuje principu zákazu libovůle, diskriminace, neodporuje lidské důstojnosti, neporušuje princip proporcionality ani rovnosti. Přezkoumatelně délku zajištění žalobce zdůvodnil na str. 5 – 6 napadeného rozhodnutí.

Pro řízení o žalobě žalovaný odkázal na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí. Žalovaný měl za

to, že postupoval v souladu s právními předpisy. Námitky uvedené v žalobě shledal žalovaný jako nedůvodné, proto navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud neshledal žalobu důvodnou.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

O věci samé bylo rozhodnuto bez jednání podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního, neboť s tím žalobce i žalovaný souhlasili.

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“

Ze správního spisu vyplývá, že dne 29. 3. 2017 byl žalobce zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 27. 3. 2017 žalobce při pobytové kontrole v Praze 1 přeložil policejní hlídce k prokázání své totožnosti bulharský identifikační doklad a řidičský průkaz na totožnost I. D. T., nar. ..., st. příslušnost Bulharsko. Předložené doklady byly podrobeny odbornému zkoumání pravosti a bylo zjištěno, že se jedná o celkové padělky. Následně žalobce uvedl svou skutečnou totožnost, nepředložil však žádný doklad opravňující jej k pobytu na území ČR. Lustrací bylo zjištěno, že žalobce v ČR pobýval od roku 2006 na základě dlouhodobého povolení k pobytu, později však již žádným pobytovým oprávněním nedisponoval. Následně bylo proti žalobci zahájeno trestní řízení pro podezření ze spáchání přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Správní orgán tedy zjistil, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu a prokazoval se padělaným dokladem totožnosti. Z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn, protože z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Dne 30. 3. 2017 podal žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců Balková žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o azyl z vojenských a politických důvodů. Pokračoval, že politickými důvody má na mysli válku na Ukrajině a to, že by jako muž podléhající vojenské povinnosti musel jít

bojovat. Sdělil, že obdržel předvolání do služby a jako pacifista je proti válce. Dodal, že je také politicky proti rozpoutání války ze strany své země a je pro mír mezi národy. Správní orgán dále mimo jiné uvedl, že v jeho případě se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv jmenovaný mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Do ČR žalobce přicestoval v listopadu 2016 z Polska na základě polského víza s platností do listopadu 2016. O udělení mezinárodní ochrany požádal žalobce teprve až po svém zadržení policií, zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců.

K námitce žalobce, založené na důvodové zprávě, tzv. přijímací směrnici a rozhodnutí ve věci *Arslan*, soud předně konstatuje, že ustanovení zákona o azylu je nutno vykládat eurokonformním způsobem. Po porovnání textu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu s ustanovením čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice 2013/33/EU a s bodem 63 rozsudku ve věci *Arslan*, jak na ně odkazuje žalobce, je soudu zřejmé, že účel v souladu se směrnicí i s výkladem Soudního dvora Evropské unie je obsažen již v samém znění daného ustanovení zákona o azylu, naplnění podmínek, jehož použití správní orgán řádně zkoumal. Směrnice nestanoví, že „realizace navrácení nebo vyhoštění cizince“ musí být „v rámci stanovené doby zajištění možná nebo alespoň pravděpodobná“, jak dovozoval žalobce. Stanoví toliko kritéria uplatnění zajištění včetně toho, že cizinec byl zajištěn za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění, nikoliv že je nutné, aby došlo k realizaci v době stanovené rozhodnutím o zajištění. Jak již soud zdůraznil, řízení o vyhoštění a řízení o mezinárodní ochraně jsou vzájemně oddělená. Proto jsou liché argumenty žalobce spočívající v nutnosti možné realizace vyhoštění žalobce v rámci doby zajištění, neboť by šly proti samému smyslu zajištění žadatele o mezinárodní ochranu, který již byl předtím zajištěn za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a u nějž se lze domnívat, že žádost podal účelově, kdy tímto smyslem je – i v souladu s rozsudkem ve věci *Arslan* – prevence žadatelova vyhnutí se navrácení. Sám žalobce navíc správně uvedl, že po dobu trvání zajištění není ani možné žalobce vyhostit, neboť je zde překážka probíhajícího řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Soud se neztotožňuje s námitkou žalobce, že správní orgán nezdůvodnil pokračování zajištění žalobce tím, že by toto pokračování bylo objektivně nutné k tomu, aby se dotýčný nemohl vyhnout navrácení. Lze odkázat např. na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí, kde správní orgán uvedl: „*Žádost o mezinárodní ochranu však [žalobce] podal teprve tehdy, kdy mu bylo správním rozhodnutím uloženo vyhoštění, byl opakovaně zadržen a výkon tohoto vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií ČR reálným. [...] Z jednání výše jmenovaného je tedy patrné, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění i ve správním řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“

Žalobce dále v žalobě uvedl námitky vztahující se k odůvodněnosti zajištění žalobce a k jeho účelu dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce mimo jiné uvedl, že důvod pro zajištění není účelem zajištění *per se* a představuje jenom nezbytnou podmínku, za naplnění které k zajištění může dojít. Účel zajištění musí být formulován samostatně v odůvodnění rozhodnutí. Kdyby tomu tak nebylo, neměl by žalobce možnost domáhat se posouzení, zda důvody zajištění trvají, v souladu s § 46a odst. 9 zákona o azylu. Dle žalobce tak v napadeném rozhodnutí scházela formulace důvodů zajištění, resp. jeho konkrétního

účelu. Za takový možný účel žalobce označil důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění.

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkácího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že „jmenovaný pobýval v ČR a také v Polsku dle svých vlastních slov od léta roku 2016, o udělení mezinárodní ochrany však požádal teprve poté, co mu bylo po jeho zadržení policií správním rozhodnutím uloženo vyhoštění, a po jeho zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Učinil tak tedy teprve po více než půl roce pobytu na území Evropské unie. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra ČR a podat žádost o mezinárodní ochranu. Možnost podat žádost o mezinárodní ochranu tedy jmenovaný nesporně měl. Žádost o mezinárodní ochranu však podal teprve tehdy, kdy byl zadržen, správním rozhodnutím mu bylo uloženo vyhoštění a výkon tohoto vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií ČR reálným.“ Dále žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval: „V průběhu správního řízení o vyhoštění a o zajištění dle zákona o pobytu cizinců, vedených OPKPE Praha, se vyjadřoval v tom smyslu, že jeho vycestování z ČR nic nebrání, kromě snahy pracovat a finančně podporovat svou nemocnou sestru a žádnou hrozbu vůči své osobě v případě návratu na Ukrajinu neuváděl. Ve své žádost o mezinárodní ochranu, podané o pouhé 2 dny později, však již tvrdí, že se obává návratu na Ukrajinu z důvodu války a hrozícího povolání do armády. Je přitom evidentní, že jde o situaci trvající na Ukrajině již 3 roky a sám jmenovaný v azylovém řízení uvedl, že z těchto důvodů Ukrajinu upustil již v létě 2016. Z jednání výše jmenovaného je tedy patrné, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění i ve správním řízení ve věci mezinárodní ochrany.“

Z výše uvedených citací dle soudu jednoznačně vyplývá, že se předmětnou otázkou žalovaný zcela přezkoumatelným způsobem zabýval. V napadeném rozhodnutí tak jsou uvedeny dostatečné důvody pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na daný případ. Proto soud shledal v tomto směru rozhodnutí plně přezkoumatelným.

Dále se soud zabýval věcnou správností závěrů žalovaného, že v daném případě byly naplněny důvody pro aplikaci ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. K naplnění uvedeného ustanovení musí být splněny kumulativně tři podmínky: (1) podání žádosti o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců, (2) existence oprávněných důvodů se

domnívat, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, (3) možnost žadatele podat žádost o mezinárodní ochranu dříve; k tomu přistupuje nezbytnost zkoumat použitelnost zvláštních opatření (srov. výše citovaný rozsudek čj. 1 Azs 328/2016-28). Nejenže zákon nestanoví povinnost správního orgánu vypočítat úkony, kterých by se žadatel měl účastnit, podle soudu je dokonce nemožné takový výčet provést, neboť na počátku řízení, kde prvním úkonem je právě vydání rozhodnutí o zajištění, nelze předvídat všechny úkony, jež správní orgán bude muset provést.

Ve vztahu k § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se tedy soud ztotožnil s žalovaným, že byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění žalobce podle tohoto ustanovení, neboť žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany po více než půl roce pobytu na území EU, a to až poté, co byl zajištěn (za účelem vyhoštění), a ačkoliv bylo prokázáno, že žalobci žádná okolnost nebránila požádat o mezinárodní ochranu dříve, kdy se mohl po ČR volně pohybovat.

Žalobce posléze namítal, že v napadeném rozhodnutí scházela formulace důvodů zajištění, resp. jeho konkrétního účelu, kdy přitom dle žalobce účel zajištění (kterým by mohl být důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění) musí být formulován samostatně v odůvodnění rozhodnutí. Kdyby tomu tak nebylo, neměl by žalobce možnost domáhat se posouzení, zda důvody zajištění trvají.

Soud vycházel ze závěru, k němuž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2017, čj. 4 Azs 9/2017-31: „*Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.). To odpovídá účelu tohoto institutu, kterým je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu.*“

Zdejší soud shledal, že správní orgán náležitě formuloval a odůvodnil ony *objektivní okolnosti případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová*, když vzal na str. 3 a násl. napadeného rozhodnutí v úvahu pobytovou historii žalobce; zohlednil podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany teprve poté, co bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, nezákonně si opatřil za úplatu padělaný bulharský doklad totožnosti, kterým se prokazoval a vydával se za občana Evropského unie, byl tedy zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců, tj. po více než půl roce pobytu na území EU, přestože se během tohoto období mohl volně pohybovat, dostavit se k příslušnému orgánu a žádost podat; zohlednil podání žádosti v době, kdy se vyhoštění vzhledem k zajištění stalo reálným, jakož i vědomé nerespektování povinnosti vycestovat; ze všech těchto důvodů dovodil závěr, že žádost je účelová, podána pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění. Tím pádem byla naplněna i druhá věta citované pasáže rozsudku čj. 4 Azs 9/2017-31, tj. účel zajištění spočívající v zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění. A dále, jestliže byly formulovány důvody zajištění, nic nebrání tomu, aby bylo zkoumáno, zda trvají.

Nelze přehlížet, že řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany a řízení o správním vyhoštění jsou dvě samostatná řízení a realizace vyhoštění do prvního z nich nespadá, proto soud jako nedůvodnou označil námitku, podle níž bylo povinností správního orgánu v rozhodnutí o povinnosti cizince setrvat v zajištění uvést konkrétní důvody, ze kterých vyplývá, že účel zajištění (tj. dle žaloby důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění) alespoň s jistou pravděpodobností bude naplněn ve stanovené lhůtě zajištění.

K námitce, že samotný správní orgán nepředpokládal pravomocné skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve stanovené lhůtě zajištění, ani v maximální lhůtě 120 dnů, soud zjistil, že odůvodnění doby zajištění, vycházející z předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně 90 dnů, prodloužené o 15 dnů na podání žaloby a 5 dnů, spočívajících v průměrné lhůtě doručování v rámci soudního řízení, nijak nevybočuje z ustálené praxe správního orgánu, která je rovněž přijímána soudy ve správním soudnictví.

Ve zcela obecné rovině bylo žalobcem namítáno pochybení žalovaného spočívající v porušení § 2 a § 3 správního řádu, § 68 odst. 3 správního řádu a také porušení čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy. Žalobce nespecifikoval, v čem tato pochybení měla spočívat, proto soud napadené rozhodnutí zkoumal jen obecně a neshledal jakékoli porušení namítaných ustanovení správního řádu ani práv garantovaných daným článkem Úmluvy.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 2. května 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová